

NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG GIÁM SÁT VÀ PHẢN BIỆN CỦA MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM VÀ CÁC TỔ CHỨC CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH VĨNH LONG^(*)

NGUYỄN THỊ THANH THƯ^(**)

Ngày nhận bài: 03/02/2025 Ngày thẩm định: 10/02/2025 Ngày duyệt đăng: 20/4/2025

Tóm tắt: Hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long có những đóng góp tích cực trong công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị ở địa phương, đặc biệt là trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân. Tuy nhiên, hoạt động này của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long vẫn còn một số hạn chế liên quan đến chủ thể, đối tượng, nội dung giám sát và phản biện xã hội,... Trên cơ sở đánh giá thực trạng, chỉ ra các hạn chế, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long trong thời gian tới.

Từ khóa: giám sát và phản biện xã hội; Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Vĩnh Long; tổ chức chính trị - xã hội

1. Đặt vấn đề

Hoạt động giám sát và phản biện xã hội là một trong những chức năng quan trọng của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân, tham gia xây dựng Đảng, chính quyền và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Nhận thức được vai trò, tầm quan trọng của hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Bộ Chính trị (khóa XI) đã ban hành “Quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội” (theo Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013), Quốc hội ban hành Luật Mặt trận Tổ quốc Việt Nam năm 2015, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chính phủ và Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã ban hành Nghị quyết liên tịch số 403/2017/NQLT-UBTVQH14-CP-ĐCTUBTWMTTQVN ngày 15/6/2017 “Quy định chi tiết các hình thức giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam”, nhằm thể chế hóa, cụ thể hóa quan điểm của Đảng về phát huy vai trò giám sát và phản biện xã hội, tham

^(*) Bài viết trong khuôn khổ đề tài cấp tỉnh năm 2024 - 2025: “Nghiên cứu đề xuất các giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động giám sát, phản biện xã hội của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Vĩnh Long và các tổ chức chính trị - xã hội trên địa bàn tỉnh” do ThS. Nguyễn Thị Thanh Thư làm chủ nhiệm

^(**) ThS, Trường Chính trị Phạm Hùng

gia xây dựng đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội.

Đối với tỉnh Vĩnh Long, đề hoạt động giám sát và phản biện xã hội đạt hiệu quả, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Vĩnh Long đã tham mưu Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành nhiều văn bản lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh.

Với việc triển khai kịp thời các văn bản, hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long có sự chuyển biến rõ nét, thực chất, đi vào chiều sâu, phát huy dân chủ và tạo sự đồng thuận trong nhân dân. Qua đó, góp phần bảo đảm và tăng cường an ninh trật tự xã hội, tạo điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của địa phương và đất nước. Tuy nhiên, hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh vẫn còn một số hạn chế, yếu kém liên quan đến các yếu tố, như chủ thể, đối tượng, nội dung giám sát và phản biện xã hội, kinh phí thực hiện,... đã ảnh hưởng đến chất lượng và hiệu quả của công tác giám sát, phản biện xã hội.

Vì vậy, nâng cao chất lượng hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long là nhiệm vụ quan trọng hiện nay.

2. Thực trạng hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long

- Một số kết quả đạt được

Thực hiện nhiệm vụ giám sát và phản biện xã hội theo Quyết định số 217-QĐ/TW của Bộ Chính trị, bám sát tình hình thực tế tại địa phương, những vấn đề bức xúc mà đoàn viên, hội viên và nhân dân quan tâm, Mặt

trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trong tỉnh Vĩnh Long đã tổ chức giám sát nhiều nội dung quan trọng liên quan đến quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân. Giai đoạn 2014 - 2023, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp trong tỉnh chủ trì giám sát 1.676 nội dung (cấp tỉnh chủ trì giám sát 40 nội dung, trong đó, 30 nội dung giám sát bằng đoàn giám sát, 10 nội dung giám sát bằng văn bản, với 230 cuộc; cấp huyện chủ trì giám sát 275 nội dung, với 834 cuộc; cấp xã chủ trì giám sát 1.361 nội dung, với 2.584 cuộc; việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, Ban Thanh tra nhân dân giám sát 4.210 cuộc, Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng giám sát 3.774 công trình)⁽¹⁾. Các tổ chức chính trị - xã hội trong tỉnh đã chủ trì giám sát 3.642 nội dung (cấp tỉnh giám sát 42 nội dung; cấp huyện giám sát 390 nội dung; cấp xã giám sát 3.210 nội dung) và tham gia phối hợp giám sát 275 nội dung⁽²⁾. Trong đó, có những nội dung, lĩnh vực khó, phức tạp, nhạy cảm, như giám sát việc công khai, minh bạch và trách nhiệm người đứng đầu cấp huyện, cấp xã trong lãnh đạo, chỉ đạo công tác phòng, chống tham nhũng tại một số dự án kinh tế - xã hội; giám sát việc thực hiện trình tự, thủ tục chuyển mục đích sử dụng đất; giám sát việc quản lý thu ngân sách; giám sát việc thực thi công vụ, đạo đức, lối sống của cán bộ, công chức; giám sát việc thực hiện pháp luật về tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh của cử tri và nhân dân; giám sát thực hiện chính sách, pháp luật về bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế; giám sát việc thực hiện các quy định pháp luật đối với các cơ sở sản xuất, kinh doanh phân bón và thuốc bảo vệ thực vật;... Đặc biệt, trong bối cảnh đại dịch COVID-19 tác động tiêu cực đến mọi mặt của đời sống xã hội, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội đã tập trung giám sát việc triển khai thực hiện chính sách hỗ trợ người lao động và người sử dụng lao động gặp khó khăn do đại dịch COVID-19.

Qua giám sát, đã đánh giá, phát huy những ưu điểm và nêu rõ những tồn tại, hạn chế để

ngợi đối tượng được giám sát khắc phục, xử lý kịp thời, từ đó góp phần phát huy dân chủ, tạo sự đồng thuận trong xã hội; đồng thời, kiến nghị đến cấp ủy, chính quyền những giải pháp nhằm thực hiện tốt các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, góp phần củng cố, tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Cùng với giám sát, hoạt động phản biện xã hội đã tạo điều kiện để nhân dân phát huy quyền làm chủ, tham gia vào quá trình xây dựng pháp luật, các chủ trương, chính sách, chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương và đất nước. Hoạt động phản biện xã hội được thực hiện thường xuyên mang lại hiệu quả thiết thực. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh đã lựa chọn nội dung phản biện xã hội phù hợp, gắn với những vấn đề mà nhân dân quan tâm; tổ chức cho cán bộ, đoàn viên, hội viên và nhân dân tham gia đóng góp ý kiến vào các dự thảo về cơ chế, chính sách, đề án, dự án phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Giai đoạn 2014 - 2023, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trong tỉnh đã tổ chức phản biện xã hội 816 cuộc (cấp tỉnh tổ chức phản biện xã hội 29 cuộc; cấp huyện tổ chức phản biện xã hội 86 cuộc; cấp xã tổ chức phản biện xã hội 701 cuộc)⁽³⁾. Các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trong tỉnh chủ yếu thực hiện bằng hình thức đóng góp các dự thảo văn bản được gửi đến hoặc phối hợp với Mặt trận Tổ quốc cùng cấp để tổ chức phản biện xã hội. Trong đó, có nhiều dự thảo văn bản quan trọng, tác động sâu rộng đến đời sống của các tầng lớp nhân dân ở địa phương, như Dự thảo Nghị quyết quy định bảng giá đất trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long; Dự thảo Đề án phát triển Du lịch tỉnh Vĩnh Long giai đoạn 2022 - 2030, tầm nhìn 2045; Dự thảo Đề án “Di sản đương đại Mang Thít” (Quần thể kiến trúc Lò gạch gốm); dự thảo Quy định mức hỗ trợ đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng và chế biến sản phẩm đối với hợp tác xã nông nghiệp giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long; Dự thảo Nghị quyết Hội

đồng nhân dân tỉnh quy định chính sách hỗ trợ bảo hiểm y tế, tiếp cận nguồn nước sinh hoạt đối với hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ mới thoát nghèo và hộ gia đình có công với cách mạng có mức sống trung bình trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long giai đoạn 2024 - 2025; Dự thảo Đề án Quy hoạch, sắp xếp mạng lưới trường, lớp trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến năm 2030; Dự thảo nội dung, mức hỗ trợ Dự án phát triển sản xuất, đa dạng hóa sinh kế và giảm nghèo bền vững trên địa bàn tỉnh, giai đoạn 2016 - 2020; Dự thảo Quy hoạch và xây dựng vùng tỉnh Vĩnh Long đến năm 2030, tầm nhìn đến 2050;...

Hoạt động phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội đã tập hợp được nhiều ý kiến đóng góp thiết thực, hiệu quả giúp hội đồng nhân dân và ủy ban nhân dân cùng cấp có thêm căn cứ để thảo luận và thông qua dự thảo văn bản bảo đảm phù hợp thực tiễn, nguyện vọng của nhân dân, góp phần đưa chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước từng bước đi vào cuộc sống.

Như vậy, thời gian qua, hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long đã từng bước đi vào nền nếp, tích cực bám sát chương trình, kế hoạch của cấp ủy, chính quyền các cấp và nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng, chính quyền địa phương, những vấn đề xã hội và nhân dân quan tâm, bức xúc để xây dựng kế hoạch giám sát, phản biện xã hội hàng năm. Góp ý thường xuyên, định kỳ, đột xuất và gắn giám sát, phản biện xã hội với lắng nghe ý kiến nhân dân, vận động nhân dân thực hiện chính sách, pháp luật, các phong trào thi đua yêu nước,... Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp trong tỉnh đã xây dựng báo cáo kiến nghị gửi hội đồng nhân dân cùng cấp tại các kỳ họp. Hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trong tỉnh đã giúp các cơ quan có thẩm quyền trong tỉnh hoạch định, thực thi hiệu

quả các chính sách, pháp luật, góp phần quan trọng trong xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, ổn định tình hình nhân dân, thực hiện các mục tiêu phát triển của địa phương.

- Một số khó khăn, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh còn gặp phải **những khó khăn, hạn chế** sau:

Một là, hoạt động giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội ở một số địa phương trong tỉnh còn hình thức, lúng túng trong việc lựa chọn nội dung, đối tượng giám sát, có sự nể nang, né tránh trong quá trình giám sát. Theo quy định của pháp luật, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội có trách nhiệm giám sát hoạt động của chính quyền cùng cấp, trong khi luật lại quy định trách nhiệm Ủy ban nhân dân hỗ trợ kinh phí, phương tiện, điều kiện cho Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội thực hiện nhiệm vụ giám sát. Điều này dẫn đến tình trạng Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội né tránh, ngại va chạm nên không phát huy được vai trò giám sát. Kết quả khảo sát cho thấy, có đến 43,3% cán bộ, công chức khi được hỏi nguyên nhân Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội tự giám sát kém hiệu quả là do “cán bộ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội còn nể nang, e dè”⁽⁴⁾.

Hai là, hoạt động phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội ở một địa phương trên địa bàn tỉnh chưa có chiều sâu, chưa đưa ra được những đánh giá, nhận xét, lập luận khoa học, thực tiễn, chưa thể hiện được chính kiến. Phần lớn các tổ chức chính trị - xã hội chưa tổ chức được hội nghị phản biện xã hội, chủ yếu chỉ dừng lại ở việc đóng góp văn bản khi có yêu cầu. Kết quả khảo sát đánh giá nội dung phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội cho thấy tần suất chưa tích cực ở một số nội dung còn khá cao ở cả cán bộ, công chức

và người dân, như đánh giá sự cần thiết của dự thảo văn bản; sự phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tính đúng đắn, khoa học, khả thi khi triển khai; tác động, hiệu quả về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại của dự thảo văn bản⁽⁵⁾.

Ba là, một số địa phương chưa thực hiện tốt 04 hình thức giám sát, 03 hình thức phản biện theo quy định⁽⁶⁾. Đối với hoạt động giám sát, chú trọng vào hình thức thành lập đoàn giám sát, phối hợp giám sát, giám sát thông qua hoạt động của ban thanh tra nhân dân và ban giám sát đầu tư của cộng đồng, còn hình thức nghiên cứu, xem xét văn bản của cơ quan có thẩm quyền liên quan đến quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân chưa được quan tâm và hiệu quả thấp. Kết quả khảo sát cho thấy, có đến 62,9% cán bộ, công chức được hỏi cho biết hình thức nghiên cứu, xem xét văn bản của cơ quan có thẩm quyền liên quan đến quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân là hình thức giám sát kém hiệu quả nhất trong 04 hình thức giám sát⁽⁷⁾.

Hoạt động phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long được thực hiện chủ yếu thông qua hình thức tổ chức hội nghị phản biện xã hội, hình thức gửi dự thảo văn bản được phản biện xã hội đến cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan để lấy ý kiến còn khá mờ nhạt, chưa thực sự có hiệu quả, hình thức tổ chức đối thoại trực tiếp giữa Mặt trận Tổ quốc Việt Nam với cơ quan, tổ chức có văn bản được phản biện xã hội hầu như không thực hiện được.

Bốn là, nhiều ý kiến đề xuất, kiến nghị sau giám sát, phản biện xã hội chưa sâu, tính thuyết phục chưa cao do chất lượng các văn bản kiến nghị sau giám sát còn chưa bảo đảm theo yêu cầu về nội dung, hình thức nhất là ở cấp cơ sở. Việc theo dõi, đôn đốc giải quyết kiến nghị sau giám sát; theo dõi, đôn đốc, tiếp thu, phản hồi sau phản biện xã hội ở nhiều địa phương chưa được chú trọng, dẫn đến kiến nghị chỉ mang tính một chiều, hình thức. Mặt trận Tổ quốc

Việt Nam một số nơi chưa đôn đốc, theo dõi đến cùng kết quả giải quyết ý kiến, kiến nghị của các cơ quan, đơn vị đối với những ý kiến, kiến nghị đã được đề đạt. Việc theo dõi kết quả, thông báo và thực hiện các kiến nghị sau giám sát chưa thật sự được quan tâm.

Khó khăn, hạn chế nêu trên là do một số **nguyên nhân chủ yếu** sau: (1) Quy định về giám sát và phản biện xã hội chưa hoàn thiện, việc triển khai, quán triệt, tổ chức thực hiện các quy định về giám sát và phản biện xã hội chưa đạt mục tiêu và yêu cầu đặt ra. Hệ thống Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội cấp trên còn thiếu hướng dẫn, tập huấn cho cấp cơ sở, do đó trong thực hiện còn nhiều lúng túng; (2) Nhận thức và sự quan tâm của một số cấp ủy đảng, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội, cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long về vị trí, vai trò của công tác giám sát và phản biện xã hội còn chưa đầy đủ, sâu sắc và toàn diện dẫn đến xem nhẹ công tác này; (3) Việc phối hợp giữa các cơ quan chính quyền với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội chưa thật sự chặt chẽ, thiếu tính chủ động; (4) Một bộ phận cán bộ làm công tác mặt trận và đoàn thể thường xuyên thay đổi, năng lực chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ giám sát, phản biện xã hội. Kết quả khảo sát cho thấy, có đến 18,8% cán bộ, công chức được hỏi cho rằng do cán bộ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội không đủ năng lực thực hiện nhiệm vụ giám sát và phản biện xã hội⁽⁸⁾; (5) Kinh phí, nguồn lực còn khó khăn, chưa được bảo đảm theo quy định;...

3. Giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long

Để nâng cao chất lượng hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long, **cần tập trung thực hiện các giải pháp** sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò của hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long. Cần tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến, quán triệt sâu sắc các quy định của Đảng, Nhà nước về giám sát và phản biện xã hội đến các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân trong tỉnh. Đặc biệt, cần tổ chức các buổi hội thảo, tập huấn, đối thoại để nâng cao nhận thức và chia sẻ kết quả, kinh nghiệm, cách làm hiệu quả trong giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội giữa các địa phương trong tỉnh và ngoài tỉnh.

Thứ hai, hoàn thiện cơ chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội. Nghiên cứu ban hành các quy định về quy trình giám sát và phản biện xã hội; quyền và trách nhiệm cụ thể của các chủ thể, đối tượng trong hoạt động giám sát và phản biện xã hội (như trách nhiệm giải trình, tiếp thu ý kiến của cơ quan, tổ chức, cá nhân được giám sát; cơ quan, tổ chức có văn bản được phản biện;...) và các điều kiện, bảo đảm thực hiện hiệu lực và hiệu quả của hoạt động giám sát và phản biện xã hội. Quy định đầy đủ, chặt chẽ và cụ thể trách nhiệm chính trị, trách nhiệm pháp lý đối với những cơ quan, tổ chức, cá nhân, nhất là đối với cá nhân người đứng đầu cơ quan, tổ chức không thực hiện nghiêm việc tiếp thu, phản hồi các kiến nghị của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội.

Ban hành và thực hiện các quy chế phối hợp giữa Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và tổ chức chính trị - xã hội bảo đảm sự đồng bộ, hiệu quả và tránh chồng chéo trong triển khai hoạt động giám sát và phản biện xã hội.

Thứ ba, tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng, sự phối hợp của chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức

chính trị - xã hội trong triển khai hoạt động giám sát và phản biện xã hội. Các cấp ủy đảng cần xây dựng và ban hành các nghị quyết chuyên đề về giám sát và phản biện xã hội, trong đó nhấn mạnh vai trò lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động này. Chỉ đạo các cấp, ngành, địa phương xây dựng kế hoạch thực hiện giám sát và phản biện xã hội phù hợp với điều kiện thực tế, gắn với nhiệm vụ chính trị và phát triển kinh tế - xã hội. Quy định rõ trách nhiệm của người đứng đầu các cấp ủy, tổ chức đảng trong việc lắng nghe, tiếp thu ý kiến phản biện và giám sát.

Chính quyền các cấp trong tỉnh cần phối hợp chặt chẽ với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội để xây dựng các chương trình, kế hoạch giám sát và phản biện xã hội; tạo điều kiện để Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và tổ chức chính trị - xã hội tiếp cận thông tin, tài liệu liên quan đến các chính sách, dự án, chương trình để thực hiện giám sát và phản biện xã hội đạt hiệu quả. Tổ chức các buổi làm việc, đối thoại định kỳ giữa chính quyền với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân để tiếp nhận phản hồi và giải quyết các kiến nghị.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và tổ chức chính trị - xã hội cần chủ động lựa chọn các vấn đề bức xúc, quan trọng để đề xuất chương trình giám sát và phản biện xã hội với các cấp ủy, chính quyền. Phát huy sức mạnh của các đoàn thể, tổ chức xã hội, đội ngũ trí thức, nhà khoa học, chuyên gia trong quá trình giám sát và phản biện xã hội.

Thứ tư, tăng cường công tác bồi dưỡng, tập huấn nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, bản lĩnh chính trị cho đội ngũ cán bộ, công chức của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội đặc biệt là bồi dưỡng về kỹ năng giám sát, phản biện để thực hiện tốt nhiệm vụ.

Thứ năm, thiết lập các kênh tiếp nhận thông tin an toàn, bảo mật, như đường dây nóng, hộp thư góp ý hoặc cổng thông tin trực tuyến giúp tăng cường sự tham gia của nhân dân và nâng

cao hiệu quả của hoạt động giám sát và phản biện xã hội, tạo niềm tin đối với Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội.

Thứ sáu, bảo đảm các điều kiện cần thiết cho hoạt động giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh. Kiện toàn tổ chức bộ máy của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội đủ về số lượng, bảo đảm chất lượng. Chú trọng bố trí đội ngũ cán bộ có năng lực, trình độ, phẩm chất đạo đức, bản lĩnh chính trị tham gia phụ trách hoạt động giám sát và phản biện xã hội. Huy động sự tham gia của các chuyên gia, nhà khoa học, trí thức trong quá trình thực hiện giám sát và phản biện xã hội. Chính quyền các cấp trong tỉnh cần bảo đảm chế độ, chính sách, kinh phí hàng năm theo quy định cho Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội để triển khai hoạt động giám sát và phản biện xã hội, phù hợp với quy mô và nội dung công việc □

(1), (2) và (3) Báo cáo số 445-BC/TU ngày 20/10/2023 của Tỉnh ủy Vĩnh Long “về Tổng kết 10 năm thực hiện Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị về Quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội; Quyết định số 218-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị quy định về việc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền”

(4), (5), (7) và (8) Trường Chính trị Phạm Hùng, Báo cáo kết quả điều tra, khảo sát đề tài khoa học cấp tỉnh: “Nghiên cứu đề xuất các giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động giám sát, phản biện xã hội của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Vĩnh Long và các tổ chức chính trị - xã hội trên địa bàn tỉnh”, Vĩnh Long, 2024

(6) Nghị quyết liên tịch số 403/2017/NQLT-UBTVQH14-CP-ĐCTUBTWMTTQVN ngày 15/6/2017 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chính phủ và Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam “Quy định chi tiết các hình thức giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam”